

«انگ» خوره

حسود است.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: هر شخصی که مرد یا زن مسلمانی را مورد تهمت قرار دهد و او را به چنان عیبی منسوب کند که در او نیست، در روز قیامت او را تا آن وقت بر تپه‌ای از شعله‌های آتش نگه می‌دارند تا از عهده آن چه گفته، برآید.

عبرت‌های قرآنی

داستان حضرت یوسف علیه السلام در قرآن بهترین گواهی دهنده به این است که شخص بی‌گناه حتی اگر هیچ‌کس پشتیبان او نباشد، خداوند از او حمایت خواهد کرد و عاقبت تهمت زندگان رسوایی است. همچنین داستان حضرت موسی علیه السلام و متهم کردن ایشان به جادوگری و با داستان حضرت مریم علیها السلام و تهمتی که به ایشان وارد کردند، که با سخن گفتن حضرت عیسی (فرزند بزرگوارش) در گهواره، تهمت‌زندگان رسوا شدند... این‌ها نمونه‌هایی از حمایت خداوند از افرادی‌ست که بی‌گناه، هدف تهمت دیگران قرار گرفته‌اند.

اشاره

گاهی آدم‌ها چه راحت به یکدیگر «انگ» می‌چسبانند... گاهی چقدر راحت برخی چیزها را که نیست به یکدیگر نسبت می‌دهند... اگر آن‌چه که به یکدیگر نسبت می‌دهند واقعیت نداشته باشد، چه؟... اگر با این دروغی که به یکدیگر نسبت می‌دهند، آبرویی ریخته شود یا زندگی‌هایی از هم پاشیده شود؟! رابطه فامیلی به هم بریزد، چه؟!... تهمت و افترا می‌تواند همه چیز را از بین ببرد...

معنای تهمت

تهمت یا افتراء در لغت به معنی دروغ بستن و بهتان زدن است و در اصطلاح نسبت دادن صریح عمل مجرمانه به کسی برخلاف حقیقت است.

ریشه تهمت

تهمت از رذایل اخلاقی و نفسانی چون دشمنی، حسادت، شهوت یا غضب سرچشمه می‌گیرد و رفتاری است که ممکن است اتفاقی از انسان سر بزند، ولی تکرار آن موجب می‌شود که ملکه روح او شده و انجام این کار برایش آسان شود. پس باید از تکرار این گناه خودداری کرد تا به ملکه‌ای زشت و ناپسند در روح انسان تبدیل نشود.

انواع تهمت یا افتراء

تهمت شفاهی: افتراء و بهتانی که توسط جملات بیان می‌شود. تهمت غیر شفاهی: تهمتی که به صورت نوشتار باشد یا به اشکال دیگری مثل نامه‌ها، مقالات، روزنامه‌ها، تصویرهای گرافیکی و امثال این موارد باشد، افتراء رسانه‌ای نامیده می‌شود.

چرا تهمت؟

برخی‌ها به خاطر جهالت، به اشخاص دیگر تهمت می‌زنند و آن‌را بیان می‌کنند؛ بدون این‌که حرف‌شان اثبات شده باشد. برخی‌های دیگر نیز عمداً به کسی تهمت می‌زنند، که بیشتر کار انسان‌های

چگونه جلوی تهمت را می‌توان گرفت؟

در اکثر مواقع نمی‌توان جلوی دهن مردم را بست. بهترین راه این است که خود فرد نسبت به رفتارهایی که از او سر می‌زند حساس باشد تا اگر کسی خواست تهمتی بزند، نتواند یک رفتار خاص برای ادعای خود بیان کند. همان‌طور که حضرت علی علیه السلام می‌فرمایند: «کسی که خود را در معرض تهمت قرار می‌دهد، نباید کسی را که به او گمان بد می‌برد را ملامت و نکوهش کند.»

دنیا دار مکافات است و عقوبت بسیاری از گناهان در همین دنیا جواب داده می‌شود، مخصوصاً تهمت زدن. وقتی آبروی مسلمانی به خطر بیفتد، یک تهمت می‌تواند آبروی چند ساله یک مسلمان را خراب یا زندگی‌هایی را فرو بپاشد.

مهمترین آثار و عواقب تهمت

۱. از بین رفتن ایمان
امام صادق علیه السلام: «هرگاه مؤمن به برادر مؤمنش تهمت بزند، ایمان در دل او ذوب می‌شود، همان‌گونه که نمک در آب حمل می‌شود.»

۲. قطع روابط انسانی
امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «کسی که برادر دینی‌اش را متهم کند، بین آن دو حرمتی باقی نمی‌ماند.»

۳. رسوایی
در روایات آمده است خداوند کسی را که به دنبال عیب‌های مسلمانان باشد، حتی در خانه خودش رسوا می‌کند.

حضرت علی علیه السلام می‌فرمایند: «فاصله میان حق و باطل چهار انگشت است و این چهار انگشت فاصله بین گوش و چشم است، یعنی هر چه را به چشم خود می‌بینی حق است و آن چه را با گوش می‌شنوی اکثرش باطل است.

منبع:

عین‌الحیات، ج ۲، علامه مجلسی، قانون اساسی، قرآن کریم، تفسیر نمونه، آیت‌الله مکارم شیرازی.

اخلاق سید عبدالله بشر، فرهنگ عمید، سایت‌های مربوط با اخلاق و ادیان.